

Особистості
НБУВ

LIBRARY

***«Цій бібліотеці
я віддав кращі роки
свого життя...»***

**Віктор
ІВАНИЦЬКИЙ**

До 100-річчя Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського

Віктор Федорович Іваницький

визначний учений –
гебраїст, історик Давнього Сходу,
бібліотекознавець, книгознавець та
бібліограф

один із активних організаторів
Всенародної бібліотеки України

Народився **20. 11 (02. 12) 1881**, с. Калузьке Херсонської губернії
(нині - с. Калуга Березнегуватського району Миколаївської обл.)

Помер у лютому **1955 (?)**, м. Кам'янець-Подільський
Хмельницької області

Освіта

1892–1896 Херсонське духовне училище

1896–1902 Одеська духовна семінарія

1902–1906 Київська духовна академія

Віхи трудової біографії

- **1906 – 1919** Київська Духовна Академія
- 1918 – професор **Народного університету**
- 1920 – професор **Київського університету та Археологічного інституту**
- **1921 – 1933** Всенародна бібліотека України
- **1928** – нештатний співробітник єврейської історико-археографічної комісії ВУАН
- **1933 – 1950** Республіканська бібліотека Марійської АРСР

Науково-освітня діяльність у Київській Духовній Академії (1906 – 1919)

**1906 – професорський
стипендіат при кафедрі
єврейської історії;**

**1906 – в.о. доцента
кафедри давньої історії
єврейського народу**

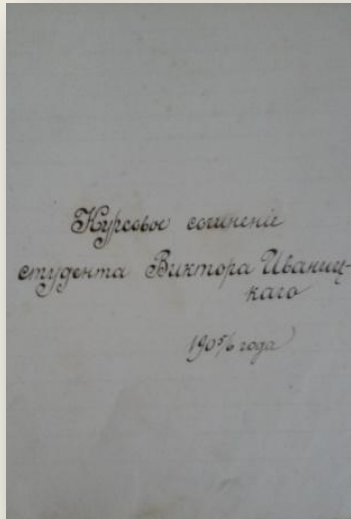
**1912-1919 – доцент,
екстраординарний
професор КДА**

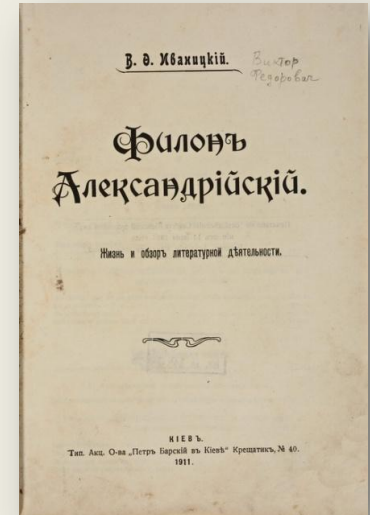
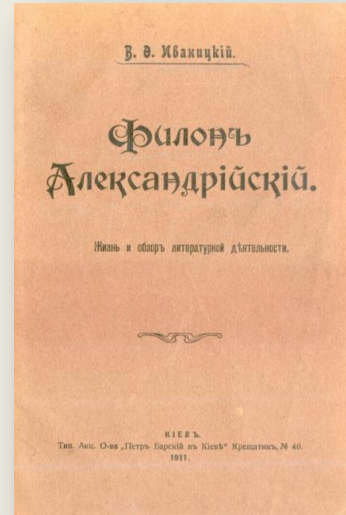
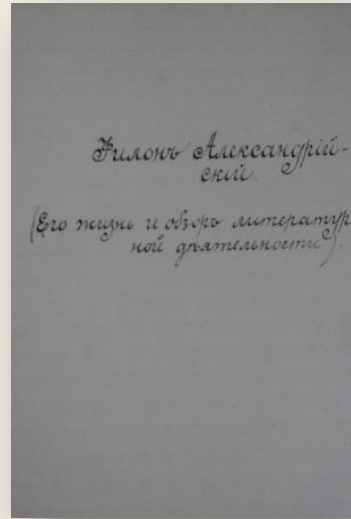
«В 1911р. після публічного захисту дисертації “Філон Александрійський. Життя і огляд літературної діяльності” отримав ступінь магістра і розпочав читання лекцій з історії Давнього Сходу».

Ф. Іваницький. Автобіографія

Перший науковий досвід

Рукопис дисертації В.Ф. Іваницького

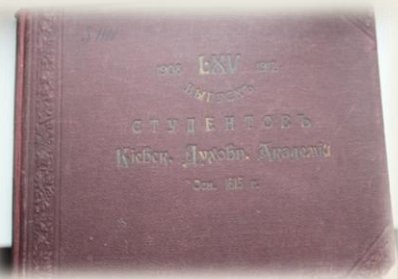

Публікація монографії В.Ф. Іваницького (Київ, 1911)

Постановили: Сочиненіе доцента академіи Виктора Иванецкаго „Филонъ Александрійскій. Жизнь и обзоръ литературной дѣятельности“ (Кіевъ, 1911) удостоить большой юбилейной имени митрополита Московскаго Макарія преміи въ 800 руб., профессору же В. Рыбинскому за разсмотрѣніе означеннаго сочиненія присудить вознагражденіе въ суммѣ 257 рублей, о чемъ сообщить Правленію академіи для зависящихъ распоряженій.

Рішення про присвоєння Віктору Іваницькому ювілейної премії імені митрополита Московського Макарія

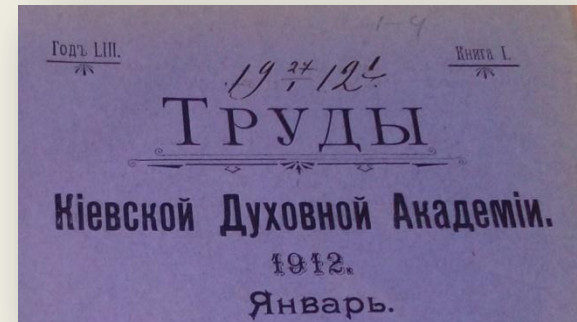
В. Ф. Іваницький – екстраординарний професор Київської духовної академії

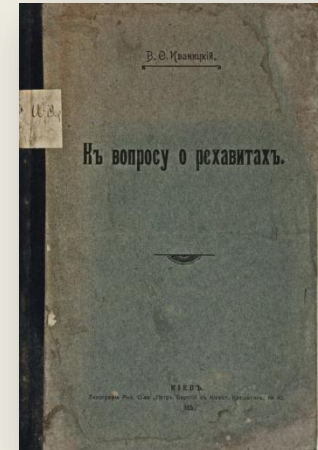
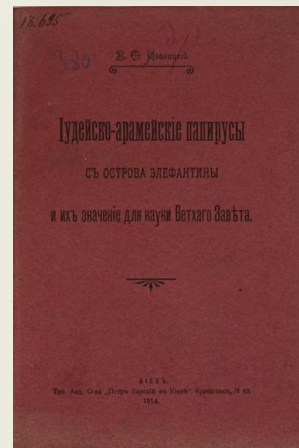
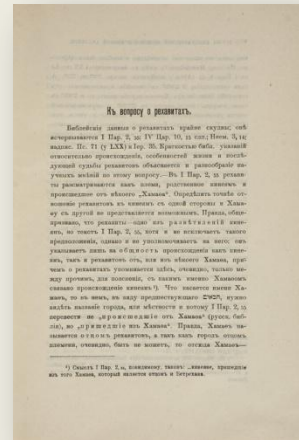
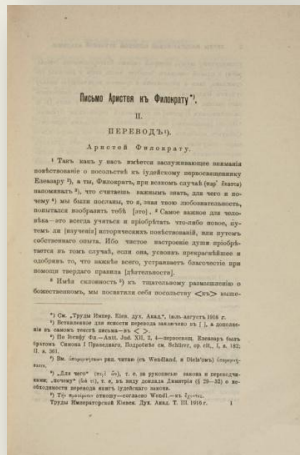
Світлини В.Ф.Іваницького із випускних фотоальбомів студентів КДА

Сходознавчі дослідження В.Ф. Іваницького

О происхождении иудейского эллинизма Александрии // Тр. Император. Киев. Духов. Академии. 1912. Т. 1, кн. 2;

Иудейско-арамейские папирусы с острова Элефантины и их значение для науки Ветхого Завета (Київ, 1914)

Всенародна бібліотека України – “перше кохання” професора Іваницького

(1921 – 1933)

1921 – молодший бібліотекар,
старший бібліотекар

1922 – завідувач відділу
орієнталії

1923 – заступник директора
з поєднанням посад завідувача
відділів бібліотекознавства,
орієнталії та стародруків

Від 25 жовтня 1929 до 14 квітня

1930 – виконувач обов'язків
директора бібліотеки

«В.Ф. Іваницький – енергійний, з великим досвідом робітник в господарських справах ВБУ. Цінний керівник аспірантів. Найбільш обізнаний в історії та техніці бібліотечних питань взагалі»

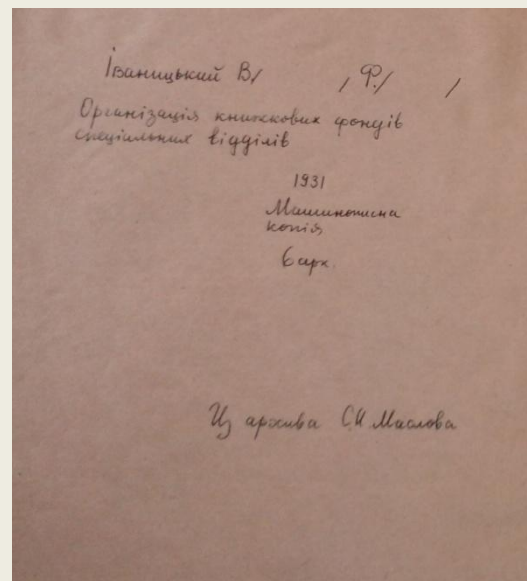
Сергій Маслов

Внесок Іваницького в організацію спеціалізованих фондів ВБУ

Розробляв стратегічні питання розподілу між відділами багатотисячних фондів, їх опрацювання, укладав інструкції та методичні поради

Працював над організацією фондів відділу орієнталії, каталогізацією книжок, писаних єврейським шрифтом

Розробляв теоретичні питання щодо визначення стародруків, рідкісних і цінних видань, їх обліку, опису, зберігання, організації відповідних колекцій

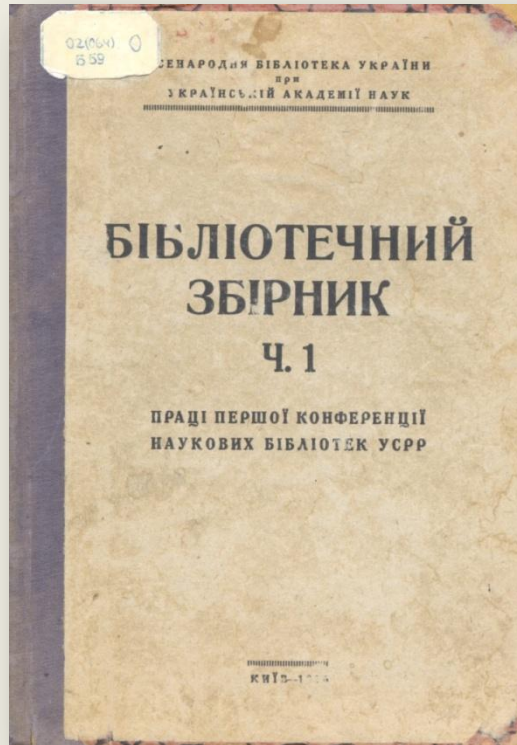
Іваницький. В. Організація книжкових фондів спеціалізованих відділів.
Із архіву С. І. Маслова

На посаді заступника директора ВБУ

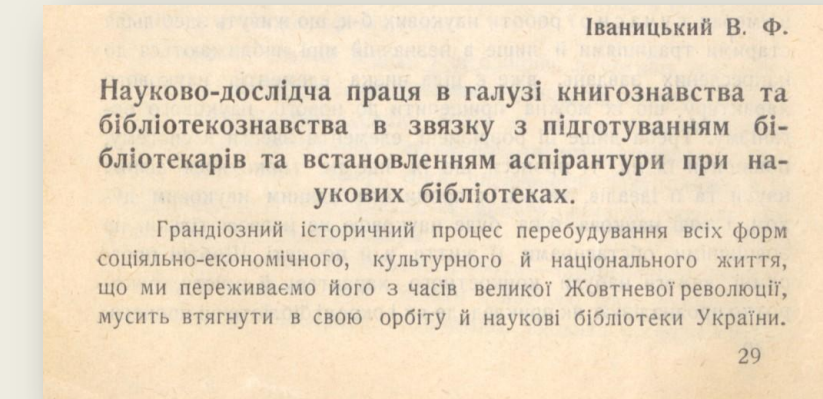
- Редагував «Журнал бібліотекознавства та бібліографії»
- Брав участь у роботі НДІ бібліотекознавства ВБУ, згодом Науково-дослідного кабінету бібліотекознавства та бібліографії
- Опрацьовував теоретичні питання бібліотекознавства, проблеми підготовки кадрів, організації науково-дослідної діяльності в бібліотеках, координації роботи бібліотек
- Вивчав досвід західноєвропейських бібліотек, виступав з оглядами їх діяльності
- Обґрунтовував базові та організаційні засади підготовки наукових працівників – бібліотекарів вищої кваліфікації, започаткування аспірантури; керував аспірантами
- Ініціював організацію мережі академічних і наукових бібліотек, об'єднання їх працівників, створення зведених каталогів тощо
- Виступав з доповідями, активно публікувався в пресі

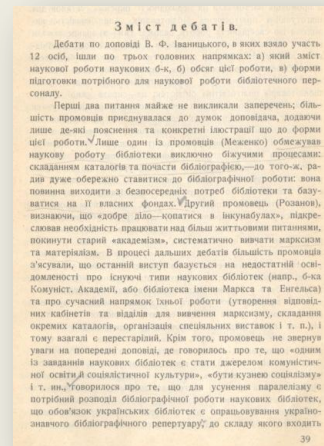
На підтримку книгознавчих та бібліотекознавчих досліджень

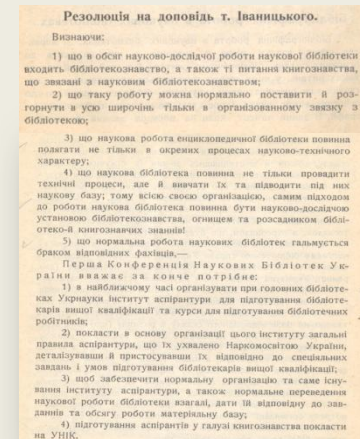
Бібліотечний збірник. - 1926. - Ч. 1.

Програмна доповідь В.Ф.Іваницького на Першій міжнародній конференції наукових бібліотек (ВБУ, 28-31 грудня 1925). С. 29-42)

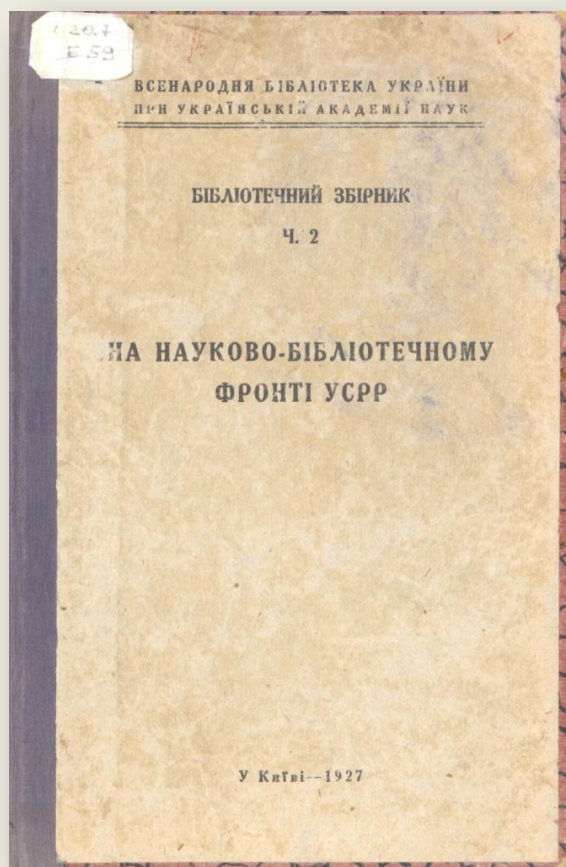
Зміст дебатів
за доповіддю В.Ф.Іваницького

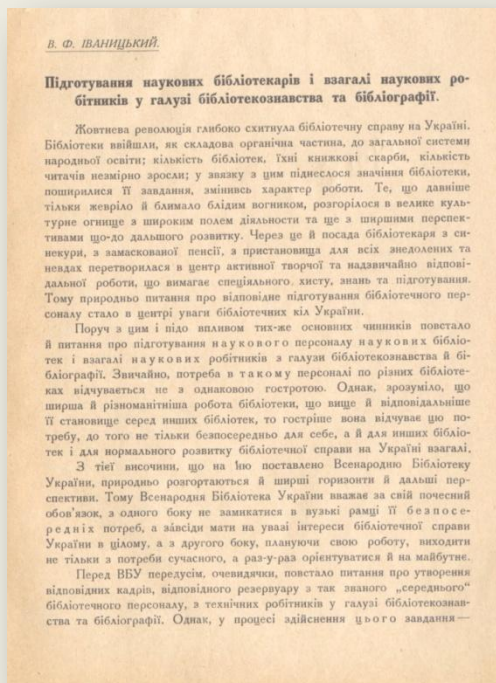
Резолюція
на доповідь т. Іваницького

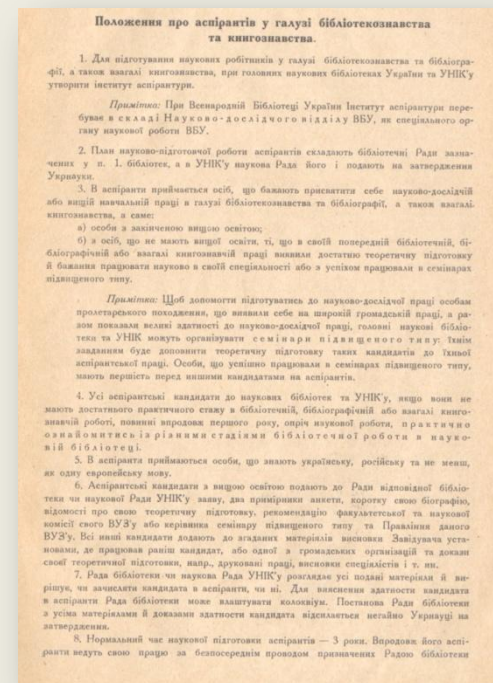
Іваницький – ініціатор і натхненник підготування наукових кадрів для бібліотек та започаткування у ВБУ аспірантури

Бібліотечний збірник. - 1927 - Ч. 2.

Іваницький В.Ф. Підготування наукових бібліотекарів і взагалі наукових робітників у галузі бібліотекознавства та бібліографії. – С. 93-105.

Положення про аспірантів у галузі бібліотекознавства та книгознавства. – С. 103-105.

***« ... бібліотека Академії наук -
... моє перше кохання. Цій
бібліотеці я віддав кращі роки
свого життя, всю, без
залишку, свою енергію, в ній
залишився шматок мене
самого... і продовжую думати,
що працював я не погано, а
характеристика, дана мені
“ревізорами” 1933 р. –
наклепницька»***

Із листа В.Ф. Іваницького
Б.І. Зданевичу

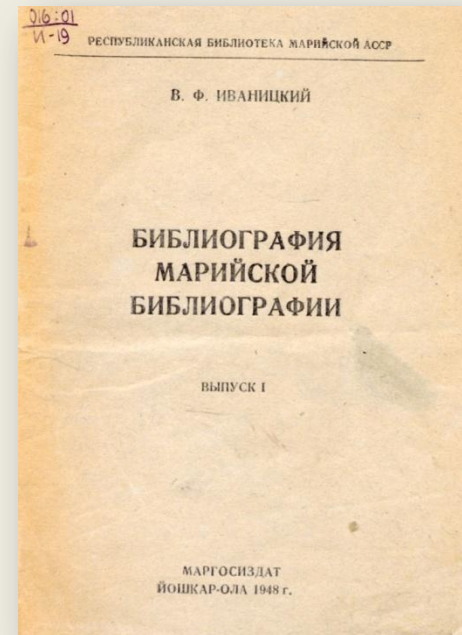

В.Ф. Іваницький
Замальовка Н.В. Піскорської –
співробітниці ВБУ

Бібліотечно-інформаційна діяльність у Республіканській бібліотеці Марійської АРСР (1933 – 1950)

1933 - 1937 – науковий співробітник
1937 - 1950 – завідувач довідково-
бібліографічного відділу

Библиография Марийской
библиографии, вып. 1. Йошкар-Ола,
1948.

Фотосвідчення науково-педагогічної діяльності В.Іваницького в Марійській АРСР

Світлина надана науковим співробітником відділу рідкісних книг
НБ Одеського національного університету імені І.І.Мечникова,
к. іст. наук Оленою Полівщиною

Підготовлено за джерелами

- Іваницький Віктор Федорович, заступник директора ВБУ, завідуючий відділами бібліотекознавства, стародруків та орієнтації в 1920– 1933 рр. // Степченко О. П. Українські вчені – фундатори спеціалізованих відділів Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (1918–1934). – К. – 2008. – С. 53.–66.
- Мансурова Л. В. Ф. Иваницкий и просветительская деятельность в Марийском крае (к 125-летию со дня рождения) // Бібліотечний вісник. – 2016. – С. 52 –55.
- [Мансурова Л.Р. Личная библиотека В.Ф. Иваницкого в фондах Национальной библиотеки им. С. Г. Чавайна](#) // Библиография. – 2012. – № 2. – С. 99 – 102.
- [Матусевич В. В. Науково-дослідна комісія бібліотекознавства та бібліографії Всенародної бібліотеки України: завдання й напрями діяльності \(1925–1929\)](#) / В. В. Матусевич // Рукописна та книжкова спадщина України. - 1998. - Вип. 4. - С. 22-38.
- Матусевич В. В. Діяльність Науково- дослідної комісії бібліотекознавства та бібліографії ВБУ в 1925-1933 рр. / В. В. Матусевич ; відп.ред. О. С. Онищенко ; Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. - К. : [б.в.], 1998. - 121 с.
- [Ковальчук Г. І. Доля репресованих директорів Всенародної бібліотеки України у 20–30-х роках](#) / Г. І. Ковальчук // Рукописна та книжкова спадщина України. - 1998. - Вип. 4. - С. 3-21.
- [Степченко О. П. В. Ф. Іваницький як організатор спеціалізованих фондів ВБУ](#) / О. П. Степченко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. - 2008. - № 4. - С. 14-22.
- Історія Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського. 1918-1941 / Л. А. Дубровіна, О. С. Онищенко; НАН України, Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського. – К.: НБУВ, 1998. – 337 с.

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Упорядкування: Галина Ковальчук, Лідія Поперечна
фото/сканування документів:
Олег Петренко, Кирило Леванюк, Ірина Шекера
2016

Використано відбитки документів із фондів Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського